

s	ft:	Revisjonsrapport

Rapport nr.:	05.031		
Virksomhet:	Statoil ASA, Sleipner		
Virksomhetens adresse:	4035 Stavanger	Arkivkode:	448.1
EMAS-registrert:		Bedriftsnummer :	A61899 og A61913
ISO-14001-sertifisert:	Ja	Organisasjonsnr:	923 609 016
Regelverk:	HMS-forskriftene forurensningsloven produktkontrollloven	Tidsrom for revisjonen:	18. -22.4.04
Risikoklasse:	1	SFTs revisjonsgruppe:	Tove Mette Hjelen Annicken Hoel Per Antonsen (revisjonsleder)
		Kontaktperson fra virksomheten under revisjonen:	Frøydis Sætrevik

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under tilsynet. Det ble fokusert på følgende hovedtema:

- Statoils oppfølging av underleverandører, særlig i forbindelse med boreaktiviteter.
- Avfallshåndtering, herunder Statoils håndtering av avfallet på land.
- Statoils arbeid med nullutslipp.

Hovedkonklusjon:

Det ble registrert et avvik knyttet til kjemikalielagring, men SFT fant ingen avvik i forhold til hovedtemaene under revisjonen.

Avvik 1: Det var ikke tilfredsstillende lagring av enkelte kjemikalier om bord på Sleipner A-plattformen

Det ble gitt anmerkninger på forhold hvor det foreligger et forbedringspotensial vedrørende:

Anmerkning 1: Det er uklart hvilken type brom og mengder som finnes i isolasjon om bord på plattformene på Sleipner-feltet.

Anmerkning 2: Kjemikalier med ulikt risikopotensial i forhold til miljø vurderes likt med hensyn til varsling av akutt forurensning.

SFT fikk et positivt hovedinntrykk med hensyn til ryddighet og orden om bord på plattformen. SFT vurderer også at det arbeides systematisk for å unngå gjentakelse av hendelsene referert til i 2002 og 2003.

Utarbeidet dato: 24.5.2005

Godkjent dato: 25.5.2005

Sign.:

Sign.:

Revisjonsleder Per Antonsen

Overordnet Cecilie Kristiansen

Innholdsfortegnelse

1. Innledning
2. Dokumentunderlag
3. Omfang
4. Avvik
5. Anmerkninger
6. Andre forhold
7. Gjennomføring

Vedlegg:

Vedlegg 1: Deltakere ved SFTs systemrevisjon

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en systemrevisjon ved Statoil Sleipner A og ved Dusavikbasen i perioden 18.4-22.4.05. Revisjonen inngår som en del av SFTs planlagte revisjonsvirksomhet for inneværende år.

Formålet med systemrevisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Det ble særlig sett på områder som har betydning for utslipp til ytre miljø i forbindelse med boring, sikker og miljøriktig håndtering av avfall samt Statoils systematiske arbeid med 0-utslipp. Revisjonen omfattet bl.a. undersøkelse av om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammer som myndighetene har satt

Systemrevisjonen ble gjennomført ved granskning av dokumenter, ved intervjuer av sentralt plasserte personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under revisjonen og gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

- *AVVIK* defineres som: *overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.* (F. eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)
- *ANMERKNING* defineres som: *et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.*

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- Forskrifter om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten, fastsatt av Petroleumstilsynet, Statens forurensningstilsyn og Sosial- og helsedirektoratet:
 - Rammeforskriften
 - Styringsforskriften
 - Opplysningspliktforskriften
 - Aktivitetsforskriften
- Produktkontrollloven
- Forurensningsloven
- Korrespondanse mellom virksomheten og SFT.
- Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige drift og forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet.

- Utslippstillatelse av 6.3 2003, sist endret 11.11.2003

3. Omfang

SFTs systemrevisjon omfattet følgende områder:

- Statoils styring av underleverandører, med særlig referanse til rapporterte hendelser med ulovlig overutslipp og ulovlig bruk av kjemikalier i forbindelse med boring av brønner i 2002 og 2003.
- Avfallshåndtering både på Sleipnerfeltet og på Dusavikbasen. I forbindelse med revisjonen ble det også gjennomført verifikasjon på Dusavikbasen.
- Statoils systematiske arbeid for å oppnå målene om 0-utslipp på Sleipner-feltet.

Styring av underleverandører.

Under revisjonen har SFT lagt vekt på Statoils oppfølging av underentreprenører under boring. Bakgrunnen for valg av dette temaet var de rapporterte hendelsene i 2002 og 2003, med bruk av kjemikalie i svart kategori i strid med tillatelsen fra SFT, og utslipp av kjemikalie i rød kategori i forbindelse med ferdiggjøring av brønn. Interne rutiner ble gjennomgått, og det ble gjennomført intervjuer med sentrale personer ansatt i Statoil og leverandører om bord på plattformen og på land.

Avfallshåndtering

Under revisjonen ble blant annet plattformens rutiner rundt håndtering av farlig avfall gjennomgått. Videre ble det gjennomført verifikasjon av avfallshåndteringen både om bord på plattformen og Dusavikbasen som mottar, sorterer og videresender avfallet.

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

Avvik 1

Det var ikke tilfredsstillende lagring av enkelte kjemikalier om bord på Sleipner A-plattformen

Avvik fra:

Forurensningsloven § 7, produktkontrollloven § 3

Kommentarer:

Lagringsområdet for oljeprodukter og kjemikalier er sikret mot søl/ avrenning ved spilltrau og fall mot sluk tilknyttet oppsamlingssystem. Under verifikasjonen av lagringsområdet sto imidlertid om lag ti fat lagret uten sikring mot søl/ avrenning ved et rekkverk rett utenfor lagerområdet. Blant tønnene som stod lagret uten kontrollert avrenning, stod også to tønner som var merket med Statoils miljøkoordinators navn og telefonnr, samt en advarsel om at de ikke skulle tas i bruk før denne personen var kontaktet. Det ble opplyst at kjemikaliet i tønnene var en form for hydraulikkvæske klassifisert som svart, og at kjemikaliet ikke lenger er i bruk.

Problemene med lagring utenfor arealer med kontrollert avrenning er tatt opp i Statoils endringsforslag (Notification 40338547), datert 10. april 2004. Forslaget går i korthet ut på å omorganisere lagringen av kjemikalier ved i større grad å benytte bulk-tanker til lagring. Notatet er under saksbehandling, men arbeidet med omorganisering er ennå ikke utført, ett år etter at endringsforslaget først ble registrert.

Forholdet er også tatt opp i rapporten etter verifikasjonen av ytre miljø på Sleipner A-plattformen 16.-18. november 2004. Da ble det rapportert om et 20-talls tønner som var lagret uten kontrollert avrenning. Under vår verifikasjon var det noe færre tønner der, men forholdet var ikke ryddet fullstendig opp i.

5. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1

Det er uklart hvilken typer og mengder av bromerte forbindelser som finnes i isolasjon om bord på plattformene på Sleipner-feltet.

Kommentarer:

Fra 1.1.2004 er avfall som inneholder bromerte flammehemmere (Penta-, okta- eller dekabromdifenyleter, tetrabrombisfenol A eller heksabromsyklododekan) definert som farlig avfall. Dette gjelder avfall hvor innholdet overstiger 0,25 prosent av avfallets totalvekt.

De bromerte flammehemmere omfattes av målet om vesentlig reduksjon av utslippene innen 2010 i Stortingsmelding nr. 25 (2002-2003).

Statoil kunne ikke redegjøre for hvilke typer bromforbindelser og mengder som eventuelt er benyttet i isolasjonen om bord på plattformene. Statoil hadde heller ikke etablert rutiner for utsortering av eventuelt avkapp og avfall som oppstår når isolasjonen håndteres.

Anmerkning 2

Kjemikalier med ulikt risikopotensial i forhold til miljø vurderes likt med hensyn til varsling av akutt forurensning.

Kommentarer:

I styrende dokument WR0015 (Håndtering av uønskede hendelser og HMS-data i UPN) har Statoil definert kriterier for varsling til myndighetene om uønskede hendelser. For utslipp av olje samt gule, røde og svarte kjemikalier er varslingsgrensen i rutinen satt til 1m³. SFT vurderer imidlertid at det sett fra miljøets side er stor forskjell på disse utslippskategoriene. Definisjon på akutt forurensning står i veiledningen til opplysningsforskriftens § 9, der forurensningslovens definisjoner er brukt:

”forurensning av betydning, som inntreffer plutselig, og som ikke er tillatt etter bestemmelsene i eller i medhold av forurensningsloven”.

Dette forutsetter bruk av skjønn hos operatøren. Selskapene bør imidlertid ha en mening om hva som defineres som akutt forurensning fra de ulike installasjonene. Dette vil variere, blant annet som følge av utslippssted og utslippets karakteristikk, jf aktivitetsforskriften § 54.

Selv om igangsetting av avbøtende tiltak/ oppsamling av eventuelle utslipp settes i verk uavhengig av varslingen, mener SFT at varsling av hendelser bør stå i rimelig forhold til hva som tillates i utslippstillatelsene til installasjonene. I denne sammenhengen synes derfor 1m³ som grense for hva som varsles av utslipp av kjemikalier i svart kategori å være svært høyt.

6. Andre forhold

Styring /kontroll med kjemikaliebruk

På Sleipner feltet var det i 2002 og 2003 uønskede hendelser knyttet til henholdsvis ulovlig forbruk av svart kjemikalie, og ulovlig utslipp av rødt kjemikalie. Disse hendelsene skyldes i følge Statoil mangelfull kommunikasjon mellom Statoil og underleverandører.

For å hindre at kjemikalier uten godkjenning tas i bruk, er det nå innført et system der kjemikalier som skal benyttes på plattformen må være klarert i datasystemet SAP. Stoffe som ikke er klarert i dette systemet vil i henhold til rutine bli holdt igjen på basen.

For å hindre utslipp av stoffer som det ikke er gitt utslippstillatelse til under komplettering, spesifiseres nå disponeringen av vaskepillen i returstrømmen i kompletteringsprogrammet.

Det er bore-, brønn- og kompletteringsprogrammene som er de operative styringsverktøyene mht. kjemikaliebruk om bord på plattformen. Boreaktiviteten blir i tillegg fulgt opp gjennom daglige møter mellom nøkkelpersoner på plattformen og på land, samt at alle nøkkelpersoner som reiser ut på feltet blir muntlig orientert om rammene for arbeidet før utreise.

Det faktiske forbruket av de forskjellige stoffene blir rapportert ved hjelp av datasystemet Teams. Under boring og kompletteringsarbeid legger underentreprenørene forbruket av kjemikalier inn i systemet. Miljøkoordinatoren sørger deretter for å hente dataene fra Teams inn i sitt eget skyggeregnskap i form av et regneark, der også kravene i henhold til SFTs utslippstillatelse var lagt inn. Under SFTs revisjon var det ikke lagt inn data i regnskapet, det ble opplyst at dette skyldtes at boreaktivitetene nettopp hadde startet.

Nullutslipp

SFT ga alle operatører av petroleumsvirksomhet offshore pålegg om å utrede nullutslippstiltak i brev av 11.4.2003. Statoil sendte en slik utredning for Sleipner-feltet i brev av 28.5.2003. Det ble utredet ulike tiltak om reinjeksjon og renseløsninger. Renseløsningene ble, slik SFT har forstått det, tidlig forkastet fordi de ville gi liten miljøforbedring mht. EIF.

SFT ba i brev av 26.8.2004 om begrunnelse for hvorfor verken injeksjon eller ytterligere rensing av produsert vann kunne være aktuelt samt disse tiltakenes effekt på oljeutslippet og utslippet av miljøfarlige stoffer. I brev av 25.10.2004 orienterte Statoil om at de hadde vurdert på ny rensing etter 3. trinn separator og injeksjon i brønn A-28. De konkluderer imidlertid i samme redegjørelse med at ingen av disse tiltakene er aktuelle pga. liten miljøeffekt og dårlig kostnadseffektivitet.

I den videre kommunikasjonen med SFT, bl.a. i forbindelse med revidering av tillatelsen til Sleipner, ble SFT opplyst om at Statoil Sleipner likevel fortsatte med prosjektet om injeksjon av produsert vann i brønn A-28. I brev av 18.2.2005 blir det opplyst at det skal fattes vedtak

om eventuell gjennomføring av injeksjon av produsert vann i løpet av 2. kvartal, slik at tiltaket tidligst kan gjennomføres etter revisjonsstansen sommeren 2006. Statoil har i sin tillatelse for Sleipner-feltet kun midlertidig tillatelse til utslipp av 9 tonn rødt stoff årlig fram til 1.10.2006. SFT forventer at nullutslippstiltak er gjennomført innen dette tidspunktet.

Under revisjonen har SFT fått inntrykk av at det nå arbeides seriøst med nullutslippstiltak for Sleipnerfeltet. Det ble gitt uttrykk for optimisme mht. gjennomføring av injeksjon av produsert vann i brønnen A-28 bl.a. fordi kostnadene nå var beregnet til å ligge betydelig under de anslag som har ligget til grunn for tidligere konklusjoner. Nullutslippstiltaket kan imidlertid tidligst gjennomføres et halvt år etter fristen for oppfyllelse av nullutslippsmålet som er 31.12.2005. SFT imøteser Statoils videre arbeid med gjennomføring av nullutslippstiltak. Vi vil imidlertid påpeke at det er uheldig at tiltakene først kan gjennomføres etter fristen satt i St. meld. nr 25 (2002-2003).

7. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Formøte 17.03: Forberedende møte for planlegging av systemrevisjonen. Statoils kontorer på Forus Vest.

Åpningsmøter: Informasjon fra SFT om gjennomføring av revisjonen.
Ble avholdt på følgende steder:

18.04: Om bord på Sleipner A

20.04: Statoils kontorer på Forus Vest

Intervjuer og verifikasjoner 18.4 - 22.4. 20 personer ble intervjuet.

Oppsummeringsmøter: Foreløpig presentasjon av funn.

20.04: Om bord på Sleipner A

21.04: Statoils kontorer på Forus Vest

Avsluttende møte 4.5.: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 er det gitt en oversikt over deltakerne på systemrevisjonen.

VEDLEGG 1

Deltagere ved SFTs revisjon

I tabellen under er det gitt en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Formøte	Åpningsmøte		Intervju	Oppsummeringsmøte		Sluttmøte
	Land	Offsh.	Land		Offsh.	Land	
Plattformsjef		x		x	X		
Aut. Led. Statoil		x					
VH-led. Odfjell		x		x	X		
Sykepleier		x		x	X		
Boresjef		x					
Boresjef Odfjell		x			X		
Miljøkoordinator Statoil	x	x	x	x	X	x	x
Myndighetskoord. Statoil		x	x		X	x	x
S.O. Driftsleder		x					
Mekanisk leder		x		x	X		
Materialkoord.		x		x	X		
HVO Statoil		x			X		
Sementer BJ-Services		x		x	X		
Slamingeniør M-I Norge AS		x		x	X		
Boreleder		x		x	X		
Sikkerhetsleder		x		x	X		
Lab Sleipner				x			
Kran og dekk Sleipner				x			
Ledende boreing.			x	x		x	
HMS-leder Statoil	x		x	x		x	
OPS leder Statoil			x			x	x
SL POPS leder driftsstøtte	x		x	x		x	x
Prod. Dir. SLP	x			x		x	x
B&B sjef				x			x
Representant SAR				x			
Matr. Koord. Odremottak Statoil Basen				x			
Statoils SR for SAR				x			
HMS repr. Dusavikbasen, SAR				x			

Funksjon	Formøte	Åpnings- møte		Intervju	Oppsummerings- møte		Sluttmøte
	Land	Offsh.	Land		Offsh.	Land	
Matr. Koord. utsendelse Statoil Basen				x			
Rådgiver / myndighetskontakt UPN							x

Revisjonsgruppe: Per Antonsen (revisjonsleder), Tove Mette Hjelen og Annicken Hoel (revisorer) (Alle fra SFT)